

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **S.sporiteľne a.s.**, so sídlom v B., proti povinným **1/ Š., s.r.o.**, so sídlom v S.2/ **K. K.**, bývajúcemu vo V., oboch zastúpených JUDr. P. V., advokátom so sídlom v B., **o vymoženie 137 473,91 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom, pod sp.zn. 5 Er 108/2009, o dovolaní povinných 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. februára 2011, sp.zn. 12 CoE 343/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a**.

Oprávnenému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením z 24. júna 2010, č.k. 5 Er 108/2009-151 povolil odklad exekúcie vedenej pod sp.zn. EX 27/2009 súdnym exekútorom JUDr. T. B., Exekútorský úrad Banská Bystrica, do právoplatného skončenia konaní vedených na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 5 C 104/2009 a sp.zn. 2 C 178/2009. Vychádzal zo zistenia, že na Okresnom súde Ružomberok prebieha konanie vedené pod sp.zn. 5 C 104/2009, ktorého účastníci sú tiež účastníkmi predmetného exekučného konania. Predmetom tohto konania je určenie, že záložná zmluva k nehnuteľnostiam č. 1/2007 zo 16. mája 2007 uzatvorená medzi záložným veriteľom R. K. a záložcom spoločnosťou Š., s.r.o. (povinným 1/) je neplatná a tiež určenie neplatnosti zmluvy o predaji predmetu záložného práva zo dňa 2. apríla 2008 uzatvorenej medzi predávajúcim - spoločnosťou Š. s.r.o. zastúpenej záložným veriteľom R. K. a kupujúcim spoločnosťou D., s.r.o. Na Okresnom súde Ružomberok prebieha tiež konanie vedené pod sp.zn. 2 C 178/2009, ktorého predmetom je určenie neplatnosti dražby nehnuteľností vykonanej 10. septembra

2009, osvedčenej notárskou zápisnicou z 10. septembra 2009, č. N 504/2009, Nz 30680/2009 notárkou JUDr. J. V.. Konštatoval, že uvedené skutočnosti spočívajúce v prebiehajúcich konaniach na príslušnom súde, sú dôvodom vedúcim k právnomu záveru vychádzajúcemu z ustanovenia § 56 ods. 2 Exekučného poriadku v tom, že nastali okolnosti, ktoré sú dôvodom na odklad exekúcie a výsledok týchto konaní pre exekúciu môže mať zásadný význam, pretože môže dôjsť k jej zastaveniu.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Banskej Bystrici (odvolací súd) uznesením z 24. februára 2011, sp.zn. 12 CoE 343/2010 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh povinných 1/ a 2/ na odklad exekúcie zamietol. Odvolací súd sa s názorom súdu prvého stupňa nestotožnil. Mal za to, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, pretože nemožno očakávať, že výsledkom prebiehajúcich konaní vedených na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 5 C 104/2009 a 2 C 178/2009 bude zastavenie exekúcie. Oprávnený mal právo si zvoliť spôsob uspokojenia vlastnej pohľadávky. Uviedol, že ak k vymáhaniu pohľadávky oprávnený pristúpil formou exekučného konania 5. februára 2009 a následne aj formou dobrovoľnej dražby 4. mája 2009, tento postup bol opodstatnený, pretože v čase začatia exekučného konania predmet záložného práva už nebol vo vlastníctve povinného, ale bol prevedený zmluvou o predaji predmetu záložného práva z 2. apríla 2008 na tretí subjekt a nebolo možné z neho uspokojiť vymáhanú pohľadávku oprávneného výkonom záložného práva v rámci exekúcie. Pokiaľ súd prvého stupňa považoval konanie prebiehajúce na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 5 C 104/2009 za skutočnosť, ktorá podľa jeho názoru môže zakladať niektorý z dôvodov uvedených v § 57 Exekučného poriadku, tento názor je nesprávny. Poukázal na to, že účastníkmi konania vedeného na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 5 C 104/2009 sú navrhovateľ Š(povinný 1/) a odporcovia 1/ J. K., 2/ R. K., 3/ DPredmetom konania je určenie, že záložná zmluva, ktorá bola uzatvorená medzi účastníkmi konania, je neplatná, ako aj určenie neplatnosti zmluvy o predaji predmetu záložného práva z 2. apríla 2008 uzatvorenej medzi predávajúcim Ša kupujúcim D. Účastníkom konania nie je oprávnený (S..). Dospel k záveru, že výsledok konania vedeného na Okresnom súde Ružomberok, sp.zn. 5 C 104/2009, nemá vplyv na zastavenie exekúcie, pretože všetky právne úkony vyslovenia neplatnosti, ktorých sa navrhovateľ domáha, boli uskutočnené po vzniku záložného práva v prospech oprávneného. Pokiaľ v roku 2008 došlo k prevodu vlastníckeho práva k založeným nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. X., t.j. k prevodu predmetu záložného

práva zabezpečujúceho pohľadávku oprávneného voči povinným 1/ a 2/, z povinného 1/ na spoločnosť D.potom ani prípadný záver súdu o tom, že tento prevod nebol uskutočnený podľa práva, nemá vplyv na exekučné konanie vedené pod sp.zn. EX 27/2009, resp. dopad na výkon záložného práva k založeným nehnuteľnostiam na dobrovoľnej dražbe vykonanej 10. septembra 2009. Oprávnený aj po uskutočnení uvedených právnych úkonov zostal prednostným záložným veriteľom a mal právo vykonať záložné právo na dobrovoľnej dražbe a dosiahnuť uspokojenie pohľadávky týmto spôsobom, pretože v exekučnom konaní, vzhľadom na prevod vlastníckeho práva k predmetu zálohu, to z tohto titulu nebolo možné. Napokon konanie vedené pod sp.zn. 5 C 104/2009 ani nesúvisí s majetkom povinných 1/ a 2/, ktorého sa týka exekúcia vedená pod sp.zn. EX 27/2009. Pokiaľ ide o konanie vedené na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 2 C 178/2009 rovnako mal za to, že výsledok tohto konania nemôže mať vplyv na predmetné exekučné konanie vedené pod sp.zn. EX 27/2009. V tomto konaní sa navrhovateľ (povinný 1/) domáha, aby súd určil, že dražba vykonaná 10. septembra 2009, ktorá bola osvedčená notárskou zápisnicou z 10. septembra 2009, č. N 504/2009, Nz 30680/2009, NCRis 31151/2009 notárkou JUDr. J. V. je neplatná. Oprávnený v danej veci je účastníkom konania v procesnom postavení odporcu 1/. Dospel k záveru, že výsledok tohto konania nemá vplyv na zastavenie exekúcie z dôvodov podľa § 57 Exekučného poriadku, nakoľko z notárskej zápisnice spísanej notárkou JUDr. K. V. 10. septembra 2009 je zrejmé, že výkonom záložného práva na verejnej dražbe sa dosiahol výtazok vo výške 116 000 €. V exekučnom konaní možno postihnúť len ten majetok povinných 1/ a 2/, ktorého sa konanie sp.zn. 2 C 178/2009 netýka, pričom ani prípadný záver okresného súdu o neplatnosti dobrovoľnej dražby nemá vplyv na zastavenie exekúcie. Uvedený záver súdu by mal význam len v tom zmysle, že účinky príklepu licitátora by zanikli ku dňu vykonania príklepu, t.j. k 10. septembru 2009. Oprávnený by naďalej zostal prednostným záložným veriteľom.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali včas dovolanie povinní 1/ a 2/. Dovolanie odôvodnili tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ako aj tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Boli toho názoru, že odvolací súd odignoroval ich právo na súdnu ochranu. Namietali, že odvolací súd neuviedol, z akých dôvodov požíva ochranu súdov prednostne exekučné konanie pred vlastníckymi žalobami. Ďalej namietali, že uniklo pozornosti odvolacieho súdu, že hodnota spornej nehnuteľnosti,

ktorá zodpovedala všeobecnej hodnote celej nehnuteľnosti, bola podľa znaleckého posudku znalca Ing. P. P. z 12. marca 2007, č. 20/2007, vypočítaná sumou 398 327 € (12 000 000 Sk), pričom tento majetok bol predaný na verejnej dražbe konanej 10. septembra 2009 s dosiahnutým výťažkom vo výške 116 000 €. Uviedli, že oprávnený bol povinnými vopred oboznámený, že povinný 1/ nie je vlastníkom tohto majetku, ale spoločnosti D.ktorá skutočnosť, okrem iných, bola dôvodom na podanie žaloby o určenie neplatnosti verejnej dražby (konanie vedené na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 2 C 178/2009). Vyjadrili pochybnosti, či odvolací súd pochopil tieto dva súdne spory (konania vedené na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 5 C 104/2009 a sp.zn. 2 C 178/2009). Vo vzťahu k povinnému 2/ namietali nedostatok právomoci súdu Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 97/963 Zb. Navrhli rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Oprávnená vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že podľa jej názoru nenastal žiaden prípad, s ktorým by § 56 Exekučného poriadku spájal oprávnenie súdu povoliť odklad exekúcie, prípadne zastavenie exekúcie v zmysle § 57 Exekučného poriadku. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie povinných 1/ a 2 zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali účastníci exekučného konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorí sú zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 239 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie povinných nie je dôvodné.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je podľa zákona (§ 242 ods. 1 O.s.p.) viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi a obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p., a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ tieto iné vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale aj podľa ich obsahu.

Vzhľadom na vyššie uvedenú zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní

postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení dovolací súd nezistil.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu odvolacieho súdu sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľom bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

Dovolatelia argumentáciu o existencii procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladajú na tvrdení, že súd porušil ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujúce postup súdu v občianskom súdnom konaní alebo že nezachoval zákonom stanovenú procedúru prejednávania veci, znemožnil im urobiť niektorý z procesný úkon a pod. Podstatou ich dovolacích námietok je, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nesprávne, „a to nielen po skutkovej, ale aj právnej stránke“. Z určujúceho, obsahového hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.), teda z ich strany, nejde o námietku odňatia možnosti konať pred súdom, ale o námietku inú, ktorú dovolatelia uvádzajú vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právneho záveru odvolacieho súdu (jeho právneho posúdenia veci), na ktorom v danom prípade založil svoje rozhodnutie.

Takéto výhrady dovolateľov voči napadnutému rozhodnutiu sa týkajú činnosti súdu, v rámci ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Táto činnosť súdu je obsahom právneho posudzovania veci. O nesprávne právne posúdenie veci ide vtedy, ak súd nepoužil náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd so zreteľom na vyššie uvedené zdôrazňuje, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak na ňu dovolanie nepoukazuje, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej základom je porušenie iných procesných ustanovení upravujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Povinní 1/, 2/ síce formálne namietajú existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci), obsahovo ale ničím nevysvetlili. Akú vadu konania odvolacieho súdu majú na mysli. Dovolací súd preskúmaním veci nezistil, že by konanie odvolacieho súdu bolo takouto inou (v ustanovení § 237 O.s.p. neuvedenou) vadou postihnuté.

Dovolací súd potom pristúpil ku skúmaniu vecnej správnosti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu z hľadiska dovolacieho dôvodu uplatneného povinnými, vrátane jeho obsahového vymedzenia. Nezaoberal sa pritom právnymi otázkami povinnými nenamietanými. Dospel k záveru, že obsah dovolania povinných nie je spôsobilý spochybniť správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska dovolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených.

Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 2/00, II. ÚS 143/02) súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Účelom citovaného článku ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené

zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Takto vymedzený obsah základného práva na súdnu ochranu sa uplatňuje aj v nútenom výkone súdneho a iného rozhodnutia (II. ÚS 143/02). Aj vo výkone rozhodnutia alebo v súdnej exekúcii sa musí zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, ak splní predpoklady ustanovené zákonom. K naplneniu záruk na prístup k súdnej ochrane v zmysle citovaného článku ústavy dochádza až vtedy, keď uplatnené právo je efektívne vykonané. Efektívnosť výkonu tohto základného práva vyžaduje, aby všeobecný súd konal objektívne, vylúčil náhodné alebo svojvoľne uplatnenie zákonných možností na rozhodnutia a ak prijme konečné rozhodnutie, vychádzal z toho, čo objektívne zistil na základe predpísaného spôsobu zisťovania skutkového stavu v exekučnom konaní, ktorým je procesné dokazovanie (III. ÚS 60/04).

V danej veci podkladom pre exekúciu bola notárska zápisnica sp.zn. N 357/2005, NZ 37577/2005, NCRIs 37043/2005 z 15. augusta 2005, ktorej obsahom je právny záväzok medzi oprávneným a povinnými 1/ a 2/ vyplývajúci z uzatvorenej zmluvy o úvere a dohody o pristúpení k záväzku. Povinní 1/ a 2/ sa zaviazali zaplatiť oprávnenému sumu 149 372,63 € (4 500 000 Sk) s príslušenstvom určeným v zmluve o úvere do 31. januára 2014. Povinní neplnili dobrovoľne svoj dlh, preto oprávnený pristúpil k nútenému výkonu - k exekúcii na podklade notárskej zápisnice ako exekučného titulu v zmysle ustanovenia § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku. Okresný súd Žiar nad Hronom 9. marca 2009 poveril súdneho exekútora (poverenie číslo: 5613 021631*) JUDr. T. B. vykonaním exekúcie.

Z obsahu spisu vyplýva, že oprávnený ako veriteľ uzatvoril 15. augusta 2005 s povinným 1/ zmluvu o úvere č. 0273604555, titulom ktorej poskytol povinnému 1/ splátkový úver vo výške 149 372,63 € (4 500 000 Sk) s konečnou splatnosťou úveru 31. januára 2014. Zaplatenie úveru bolo zabezpečené Dohodou o pristúpení k záväzku z 15. augusta 2005 uzavretej medzi oprávneným a povinným 2/ (pristupujúcim dlžníkom). Pre účely zabezpečenia úveru bola 29. decembra 2005 uzatvorená aj zmluva o zriadení záložného práva a mandátna zmluva medzi oprávneným ako záložným veriteľom a povinným 1/ ako záložcom, ktorý bol vlastníkom založených nehnuteľností. Predmetom záložného práva boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. v k.ú. L. O.. Vklad záložného práva do katastra nehnuteľností bol povolený 10. januára 2006 pod č. V 10/06 Správou katastra

Ružomberok v prospech oprávneného ako veriteľa v prvom rade. Povinní 1/ a 2/ v notárskej zápisnici z 15. augusta 2005 spísanej v Trenčíne notárkou Z. K. uznali záväzok a zároveň uskutočnili aj vyhlásenie v zmysle § 41 ods. 2 Exekučného poriadku. Povinní 1/, 2/ svoj záväzok z úverovej zmluvy dlhodobo neplnili, v dôsledku ktorej skutočnosti oprávnený dňom 22. decembra 2008 vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky podľa čl. IX bod 1 a) Úverových podmienok, vyzval povinných na zaplatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere č. 0273604555 z 15. augusta 2005, a to v lehote 5 dní od doručenia tohto oznámenia a pre nesplnenie povinnosti povinnými 1/, 2/ pristúpil k jej vymáhaniu formou exekučného konania 5.februára 2009 a následne aj formou dobrovoľnej dražby 4. mája 2009, pretože v čase začatia exekučného konania predmet záložného práva už nebol vo vlastníctve povinného 1/, ale bol prevedený zmluvou o predaji predmetu záložného práva z 2. apríla 2008 na tretí subjekt (spoločnosť D.

V priebehu exekúcie povinní 1/ a 2/ 4. júna 2010 podali návrh na odklad exekúcie z dôvodov, že je neúnosné, aby exekučné konanie ďalej prebiehalo, vzhľadom na vzniknutý stav právnej neistoty všetkých účastníkov konania k založeným nehnuteľnostiam, nakoľko na Okresnom súde Ružomberok prebieha konanie sp.zn. 5 C 104/2009, ktorého predmetom je určenie, že záložná zmluva k nehnuteľnostiam č. 1/2007 zo 16. mája 2007 uzatvorená medzi záložným veriteľom R. K. a záložcom spoločnosťou Š.. (povinný 1/) je neplatná a ktorého účastníkmi sú tiež účastníci tohto exekučného konania. Rovnako predmetom konania je aj určenie neplatnosti zmluvy o predaji predmetu záložného práva z 2. apríla 2008 uzatvorenej medzi predávajúcim Š.(povinný 1/) a kupujúcim spoločnosťou D.Ďalší dôvod na odklad exekúcie spočíva v konaní vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 2 C 178/2009, ktorého predmetom je určenie, že dražba nehnuteľnosti vykonaná 10. septembra 2009, osvedčená notárskou zápisnicou č. N 504/2009, Nz 30680/2009 notárkou JUDr. J. V., je neplatná.

Podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku aj bez návrhu môže súd povoliť odklad exekúcie, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená (§ 57).

O povolení odkladu exekúcie z dôvodu, že možno očakávať, že exekúcia bude zastavená, môže súd, na rozdiel od ostatných dôvodov odkladu exekúcie rozhodnúť aj z úradnej povinnosti. Súd však musí mať preukázané, že tu je dôvodný predpoklad, že exekúcia bude z niektorého zákonného dôvodu zastavená. Povolenie odkladu exekúcie podľa

§ 56 ods. 2 Exekučného poriadku predpokladá preukázanie takých okolností, z ktorých vyplýva, že možno dôvodne očakávať zastavenie exekúcie v dôsledku splnenia podmienok ustanovených na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku. Pred povolením odkladu exekúcie z tohto dôvodu by malo byť teda dostatočne osvedčené, že sa začalo konanie alebo iný právny postup, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť spôsobujúca zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku.

Záložné právo v zmysle § 151a Občianskeho zákonníka slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva; umožňuje, aby veriteľ uspokojil svoju pohľadávku z predmetu zálohu, ak pohľadávka, ktorá ním bola zabezpečená, nebude riadne a včas splnená. Vznik a zánik záložného práva sa odvíja od vzniku a zániku zabezpečovanej pohľadávky. Ak pohľadávka, ktorá bola zabezpečená záložným právom, zanikne, zaniká aj záložné právo. V prípade prechodu alebo prevodu (aj postúpenia) pohľadávky záložné právo prechádza na nadobúdateľa pohľadávky. Záložné právo, ako právo akcesorické, sleduje pohľadávku, ktorú zabezpečuje (viď napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2008 sp.zn. 1 Obdo V 102/2005).

Záložné právo plní predovšetkým zabezpečovaciu funkciu, vznikom záložného práva sa zlepšuje právne postavenie záložného veriteľa a tiež predpoklad, že jeho riadne a včas neuhradená pohľadávka zabezpečená záložným právom bude uspokojená bez ohľadu na to, či túto pohľadávku bude chcieť alebo môcť uspokojiť dlžník. S touto zabezpečovacou funkciou súvisí aj uhradzovacia funkcia záložného práva, záložný veriteľ je oprávnený docieľiť aj proti vôli dlžníka uspokojenie pohľadávky zabezpečenej záložným právom výťažkom zo zálohu. Najvýznamnejším dôsledkom záložného práva je, že v prípade ak nie je pohľadávka alebo právo veriteľa uspokojené riadne a včas, môže veriteľ začať výkon záložného práva spôsobom uvedeným v zmluve alebo predajom na dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších predpisov.

Pohľadávka, ktorej vymoženie je predmetom tohto exekučného konania, vznikla zo zmluvy o úvere a bola povinnými dlhodobou nesplácaná. Oprávnený pristúpil k jej vymáhaniu formou exekučného konania a aj prostredníctvom dobrovoľnej dražby na záloh, ktorý nebolo možné postihnúť v exekučnom konaní (§ 134 ods. 1 Exekučného poriadku), nakoľko tento už nebol vo vlastníctve povinného 1/, ale vo vlastníctve tretej osoby (spoločnosti D.Právne úkony, ktorých neplatnosti sa povinný 1/ domáha v konaní vedenom na

Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 5 C 104/2009 boli uskutočnené až po vzniku záložného práva k nehnuteľnostiam v prospech oprávneného. Oprávnený aj po uskutočnení právnych úkonov (záložnej zmluvy č. 1/2007 zo 16. mája 2007 uzatvorenej medzi záložným veriteľom R. K. a záložcom spoločnosťou Š.(povinným) a zmluvou o predaji predmetu záložného práva z 2.apríla 2008) zostal naďalej prednostným záložným veriteľom a mal právo pristúpiť k realizácii záložného práva postupom podľa zákona o dobrovoľných dražbách a uspokojiť svoju pohľadávku zo zálohu aj voči nadobúdateľovi založenej veci. Záložné právo je vždy viazané na existenciu pohľadávky, to znamená, že jeho vznik a zánik sa odvíja od vzniku alebo zániku zabezpečovanej pohľadávky. Ak pohľadávka, ktorá bola zabezpečená záložným právom, zanikne, zaniká aj záložné právo. Záložné právo sa teda viaže na pohľadávku. Z toho vyplýva, že akákoľvek dispozícia s pohľadávkou nemá za následok zánik záložného práva, ale aj po zmenách plní svoju zabezpečovaciu funkciu. Povinní 1/, 2/ v priebehu exekučného konania nenamietali, že sú dlžníkmi oprávneného, práve naopak poukazovali na to, že založený majetok je v rozpore s právom vo vlastníctve tretej osoby. Dôvody odkladu exekúcie sú uvedené v 56 Exekučného poriadku. Určovacia žaloba, ktorá nesmeruje proti exekučnému titulu, nedomáhajúc sa jeho neplatnosti alebo neúčinnosti, ani neprípustnosti povolenej exekúcie, nie je dôvodom k odkladu exekúcie.

Na Okresnom súde Ružomberok prebieha pod sp.zn. 2 C 178/2009 súdne konanie, v ktorom sa povinný 1/ (v procesnom postavení žalobcu) domáha, aby súd určil, že dražba vykonaná 10. septembra 2009, ktorá bola osvedčená notárskou zápisnicou č. N 504/2009, Nz 30680/2009 notárkou JUDr. J. V., je neplatná. Oprávnený ako záložný veriteľ navrhol výkon záložného práva predajom (pozemok parc. č. 319 a stavba súp.č. 638,- P2 73/09) na dražbe podľa zákona o dobrovoľných dražbách. Jej predmetom bola nehnuteľnosť vo vlastníctve spoločnosti Dialex, s.r.o., so sídlom v L. O. 638, IČO: X. a cena dosiahnutá vydražením bola 116 000 €. Oprávnený v danej veci je účastníkom konania v procesnom postavení žalovaného 1/.

Oprávneniu záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia pohľadávky zabezpečenej záložným právom výťažkom zo zálohu bol zákonom o dobrovoľných dražbách (účinným od 1. januára 2003) vytvorený nový inštitucionálny rámec. Zákon dobrovoľnou dražbou rozumie verejné konanie, ktorého účelom je prechod vlastníckeho práva alebo iného práva k predmetu dražby, konané na základe navrhovateľa, pri ktorom sa licitátor obracia na vopred určený okruh osôb prítomných na vopred určenou mieste s výzvou podávania ponúk.

Pri tomto verejnom konaní prejde príklepom licitátora vlastníckej alebo inej práv k predmetu dražby na osobu, ktorá urobí najvyššiu cenovú ponuku na kúpu predmetu dražby. Ak nebolo urobené ani najnižšie podanie, licitátor dražbu ukončí. Navrhovateľom je spravidla vlastník predmetu dražby, záložný veriteľ alebo iná osoba, ktorá je oprávnená navrhnúť vykonanie dražby. V prípade, ak boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Navrhovateľ dražby zodpovedá za správnosť vyhlásenia o tom, že predmet dražby je možné dražiť. Záložný veriteľ zodpovedá za pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva.

Je nesporné, že v danom prípade povinný 1/ podal na okresný súd návrh o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, konanej 10. septembra 2009, avšak ani prípadný úspech povinného v tomto konaní nemôže byť právnou skutočnosťou vyvolávajúcou zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku a zániku vymáhanej pohľadávky oprávneným. Oprávnený by naďalej zostal prednostným záložným veriteľom. Dovolací súd súhlasí so záverom odvolacieho súdu, že nie sú splnené zákonné podmienky pre odklad exekúcie v zmysle § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, pretože nemožno očakávať, že výsledkom tohto konania bude zastavenie exekúcie z dôvodov podľa § 57 Exekučného poriadku.

V závere dovolací súd dodáva, že uvedené súdne konania vedené na Okresnom súde Ružomberok sa týkajú nehnuteľnosti zapísanej na LV č. X. v k.ú. L. O., na ktorej viazlo záložné právo oprávneného, avšak uvedená nehnuteľnosť nie je a ani nebola predmetom exekučného konania vedeného súdnym exekútorom JUDr. T. B. pod sp.zn. EX 27/2009.

Povinný 2/ opiera svoje dovolanie aj o tvrdenie, že je rakúskym štátnym občanom a tiež jediným spoločníkom v spoločnosti povinného 1/, pričom exekúcia sa vedie už len na majetok povinného 2/, pretože povinný 1/ na základe dobrovoľnej dražby už žiaden majetok nemá. Vo vzťahu k jeho osobe ako štátnemu občanovi iného štátu namieta nielen nedostatok právomoci súdu Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len „ZPMSaP“), ale upozorňuje hlavne na medzinárodné právo o ochrane zahraničných investícií. Vzhľadom k tej skutočnosti, že povinný 2/ je aj štátnym občanom Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 40/1993 Z.z.

o štátnom občianstve v znení neskorších predpisov, nie je dôvodná námietka o nedostatku právomoci súdov Slovenskej republiky.

Odhliadnuc od tejto skutočnosti dovolací súd považuje za potrebné poukázať aj na to, že podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa čl. 7 ods. 2 druhej vety Ústavy Slovenskej republiky, právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

Podľa § 2 ZMPSaP, ustanovenia tohto zákona sa použijú, len pokiaľ neustanovuje niečo iné medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná alebo zákon vydaný na vykonanie medzinárodnej zmluvy.

Týmto právne záväzným aktom je nariadenie, ktoré má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, keďže Slovenská republika a Rakúsko sú členskými štátmi Európskej únie, a preto je potrebné aplikovať prednostne pred ZMPSaP podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa čl. 1 bod 1. Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Nariadenie Brusel I), nariadenie sa uplatní v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Neuplatní sa najmä na daňové, colné a správne veci (predmet úpravy). Z vecnej pôsobnosti nariadenia sú vyňaté konkrétne statusové veci, rozhodcovské konanie, sociálne zabezpečenie, konkurzy a podobné konania, ako aj niektoré majetkové veci súvisiace s rodinnoprávnymi vzťahmi.

Podľa čl. 3 bod 1. Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001, osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe princípov upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.

Podľa čl. 23 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001, ak sa účastníci zmluvy, z ktorých jeden alebo viacerí majú bydlisko v členskom štáte, dohodli, že súd alebo súdy členského štátu majú právomoc na riešenie sporov, ktoré vznikli alebo môžu vzniknúť v súvislosti s konkrétnym právnym vzťahom, potom má právomoc tento súd alebo tieto súdy. Táto právomoc súdu je výlučná, ak sa účastníci nedohodli inak.

Možnosť sporových strán uzavrieť výslovnú dohodu zakladajúcu právomoc konkrétneho súdu nahrádza všetky ostatné pravidlá o určovaní právomoci s výnimkou čl. 22 a 24 nariadenia. Ak je dohoda platná a nie je v nej ustanovené inak, ňou založená právomoc je právomocou výlučnou a má prednosť.

V preskúmvanej veci je nesporné, že povinný 2/ (pristupujúci dlžník) uzavrel s oprávneným (veriteľom) písomnú dohodu o pristúpení k záväzku 15. augusta 2005 a zaviazal sa, že splní peňažný záväzok za povinného 1/ (doterajšieho dlžníka), vyplývajúci zo zmluvy o úvere č. 0273604555 z 15. augusta 2005. Táto dohoda bola súčasťou zmluvy o úvere. Z článku IX. bod 3. (záverečných ustanovení) úverovej zmluvy vyplýva, že prípadné spory z právneho vzťahu založeného touto zmluvou a zmluvami s ňou súvisiacimi alebo z právnych vzťahov z nich vyplývajúcich sa zmluvné strany dohodli na miestne príslušnom súde v sídle veriteľa, pričom si veriteľ vyhradil právo žalovať dlžníka na ktoromkoľvek inom všeobecnom súde. Pristúpenie k záväzku (§ 533 Občianskeho zákonníka) má ten význam, že k doterajšiemu dlžníkovi pristupuje ešte ďalší nový dlžník a obaja sú voči veriteľovi zaviazaní solidárne. Preto veriteľ môže požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich.

Preto vychádzajúc z čl. 23 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001, podľa ktorého právomoc súdu alebo súdov na riešenie sporov, ktoré vznikli alebo môžu vzniknúť v súvislosti s konkrétnym právnym vzťahom sa môže založiť písomnou dohodou o voľbe právomoci, bola v danom prípade založená právomoc slovenských súdov aj v dohode strán v písomnej zmluve o úvere o tom, že spory z právneho vzťahu založeného touto zmluvou a zmluvami s ňou súvisiacimi alebo z právnych vzťahov z nich vyplývajúcimi, budú rozhodovať súdy v Slovenskej republike (miestne príslušný súd v sídle veriteľa alebo ktorýkoľvek iný všeobecný súd).

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd na daný skutkový stav použil správny právny predpis, tento aj správne vyložil a jeho právne závery

zodpovedajú hypotéze použitého právneho predpisu. Uznesenie odvolacieho súdu je z hľadiska ostatného dovolacieho dôvodu (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) teda správne. Nakoľko nebolo zistené, že by konanie odvolacieho súdu bolo postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 O.s.p. alebo inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie povinného podľa § 243b ods. 1 a 4 O.s.p. zamietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnému oprávnenému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti povinným, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. marca 2013

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

